

A young man with light brown hair, wearing a dark blue long-sleeved shirt with 'FC' on the sleeve, is focused on working with a complex network of black cables in a workshop. He is leaning over his work, and the background shows various tools and equipment on a workbench.

Juniorimesterlære

Emnemøde

Den 25. november 2025

Rammesætning

Lokale ordninger vs. fælles kommunal ordning

En skole der kan mere for flere

Anledning til at arbejde med mere praksisfaglighed i skolen

Program

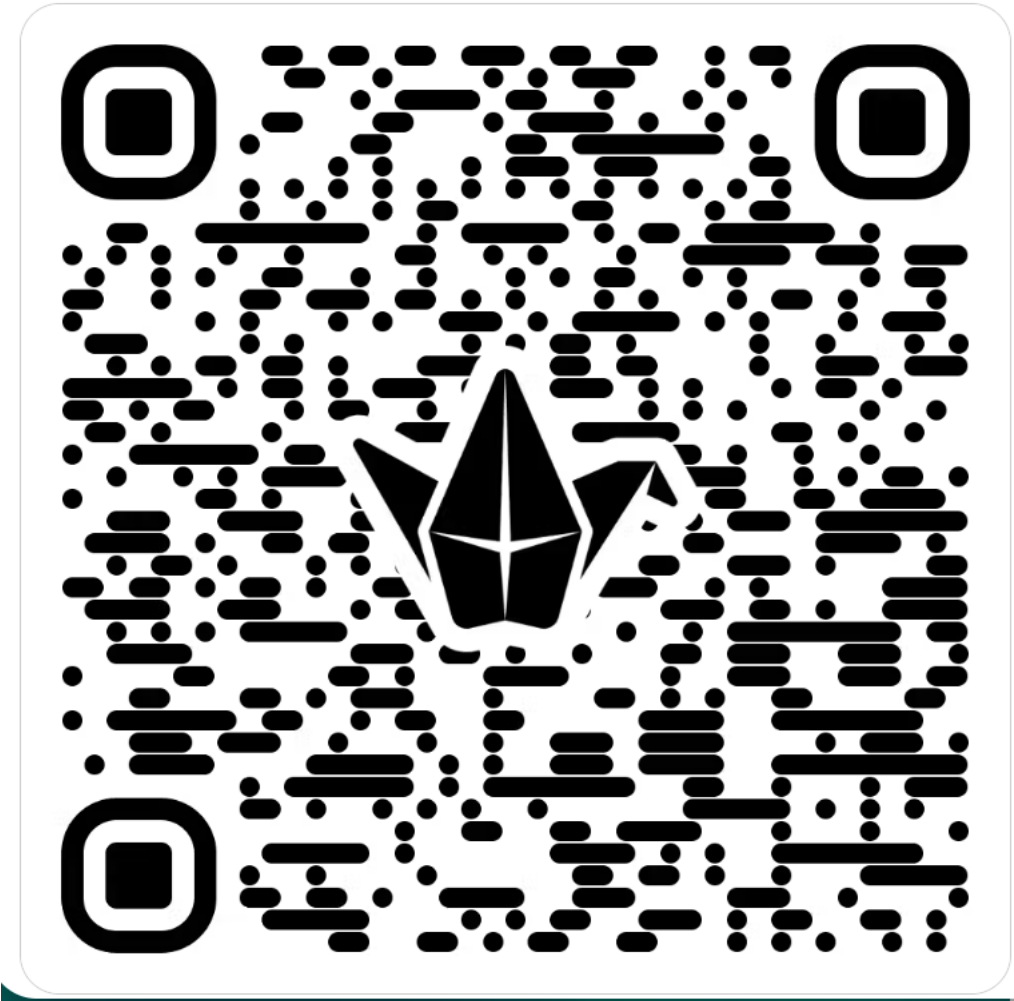
- Kl. 12.30 – 12.50 Velkommen og rammesætning af emnemødet v. Charlotte Ørbæk
- Kl. 12.50 – 13.05 Præsentation af hovedpunkterne i bekendtgørelsen og vejledningen v. Mette Bak
- Kl. 13.05 – 13.20 Præsentation af den kommunale ramme inkl. refleksion og afklaring af spørgsmål v. Mette Bak
- Kl. 13.20 – 13.30 Pause
- Kl. 13.30 – 14.15 Målgruppedrøftelse v. Susan Hove
- Kl. 14.15 – 14.45 Paneldebat: *Hvad er jeres vigtigste erfaringer fra arbejdet med juniormesterlæreordningen i dette skoleår?*
Debat med repræsentanter fra Fårvang, Silkeborg Ungdomsskole, Thorning Skole, Tollundskolen, Trekløverskolen og UngeGuiden
- Kl. 14.45 – 15.20 Hvordan gør vi hos os? (Tid i eget ledelsesteam)
Repræsentanterne fra Fårvang, Silkeborg Ungdomsskole, Thorning Skole, Tollundskolen, Trekløverskolen og UngeGuiden vil i dette tidsrum stå til rådighed for sparring
- Kl. 15.20 – 15.30 Fælles opsamling og næste skridt v. Charlotte Ørbæk og Mette Bak

Hvad har vi brug for svar på?

5 min med sidemakkeren

- Hvad har jeg brug for at blive klogere på i forhold til juniormesterlære?
- Spørgsmål jeg har brug for svar på?

Skriv jeres refleksioner og spørgsmål i padlet

Bekendtgørelse om juniormesterlære

- Er "hovedbekendtgørelsen" for juniormesterlære
- Rammesætter ordningen – med rum for tilpasning og fleksibilitet efter lokale ønsker og behov
- Indeholder bestemmelser om:
 - Formål og organisering
 - Praktik i en virksomhed og praktikaftaler, herunder børneattester
 - Praktiske undervisningsforløb og ramme for driftsoverenskomster samt retsstilling ift, forsikringsdækning
 - Afsluttende evalueringssamtale

Juniormesterlære – en ny afslutning på folkeskolen

Formålet med ordningen er at sikre varierede undervisningsforløb , hvor eleverne har mulighed for at en alternativ afslutning på folkeskolen med et mere praktisk sigte.

Juniormesterlære er et tilbud til alle elever på 8. og 9. klassetrin.

Beslutningen om at deltage i juniormesterlæreordningen træffes af eleven med forældres samtykke.

Ønsker eleven at afbryde juniormesterlæreordningen tilbydes eleven undervisning efter de almindelige regler.

STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Juniormesterlære

Vejledning til kommuner om organisering og tilrettelæggelse af juniormesterlæreordningen i 8. og 9. klasse

Børne- og Undervisningsministeriet

Juniormesterlære – en ny afslutning på folkeskolen

- Reduceret fagrække: mindst dansk og matematik – evt. flere (lokal beslutning)
- Undervisningen kombineres med praktik eller praktisk undervisningsforløb (indtil to femtedel af undervisningstiden)
- Det årlige timetal er fortsat 1.400 timer – uanset antallet af fag
- Fagene skal leve op til de samme krav som i øvrigt gælder: fælles mål (fagplaner), prøveforberedende etc.
- Lokal fleksibilitet: der er i ordningen lagt vægt på at kommunerne kan planlægge tilbuddet efter lokale hensyn

Juniormesterlære – en ny afslutning på folkeskolen

- Ved afslutningen af undervisningen på 9. klassetrin afholdes en afsluttende evalueringssamtale
- Folkeskolens afgangseksamen med juniormesterlære består ved deltagelse, karaktergennemsnit på mindst 2,0 i hhv. dansk og matematik samt gennemført afsluttende evalueringssamtale
- Folkeskolens afgangseksamen med juniormesterlære giver adgang til eud grundforløb. Andre ungdomsuddannelser vil kræve optagelsesprøve/samtale

Juniormesterlære – skolens opgaver

Planlægning og tilrettelæggelse

- Tilrettelægge juniormesterlære inkl. valg af fag (udover dansk og matematik) og plan for praktikdage (jf. § 4).
- Sørge for godkendelse af praktikpladser og praktikaftaler (jf. § 5-6).

Samarbejde med virksomheder

- Sikre, at virksomheden har udpeget kontaktperson (jf. § 7).
- Holde løbende kontakt med virksomheden og føre tilsyn med elevens trivsel og udbytte.
- Udveksle relevante personoplysninger med virksomheden (jf. § 7, stk. 3).

Juniormesterlære – skolens opgaver

Praktikaftaler – krav og dokumentation

- Praktikaftaler skal indeholde:
 - Virksomhedsoplysninger (navn, CVR, kontaktperson).
 - Praktikperiode, mødetider og aktiviteter.
 - Forventninger til elevens udbytte.
 - Oplysning om at praktikken er ulønnet og ikke må medføre unødige udgifter for eleven.
 - Bekræftelse af arbejdsmiljøkendskab og børneattestregler (jf. § 8).

Juniormesterlære – skolens opgaver

Afsluttende evaluering

- Gennemføre evalueringssamtale med eleven i 9. klasse (jf. § 18).
- Beslutte hvem der inviteres med til samtalen.
- Udfylde eksamensbevis for afgangsprøve med juniormesterlære.

Kommunal ramme for juniormesterlære

Lokal model

- Juniormesterlæreordningen i Silkeborg Kommune organiseres som en lokal model, hvor elever i ordningen forbliver i deres stamklasse, hvilket gælder for almenområdet og elever i specialiserede tilbud.
- I den lokale model undervises som minimum i dansk, matematik, **engelsk og f/k**.
- Skolerne kan, hvor det er hensigtsmæssigt udnytte folkeskolelovens fleksible muligheder for holddannelser i forbindelse med undervisningen i dansk og matematik, engelsk og f/k, som supplement til, at elever i juniormesterlære følger stamklassens undervisning. Dette afhjælper de skematekniske udfordringer, der kan følge af, at stamklassens skema skal tilrettelægges rundt om juniormesterlæren.
- Med den lokale model kan skolelederen beslutte om eleven i juniormesterlære tilbydes praktik i 1/5 eller op til 2/5 af undervisningstiden.

Kommunal ramme for juniormesterlære

Praktik

- Det påhviler eleven og forældrene at finde en praktikplads i en virksomhed og indgå en praktikaftale, som skal godkendes af skoleleder.
- Kan skolelederen ikke godkende praktikaftalen, skal eleven have mulighed for at komme i et praktisk undervisningsforløb indtil anden praktikmulighed er fundet.

Kommunal ramme for juniormesterlære

Praktisk undervisning

- Det primære sigte er, at eleverne er i praktik, men kan praktikken ikke godkendes, opsiger praktikstedet aftalen eller trives eleven ikke og opsiger praktiksted, vil eleven i en periode indtil nyt praktiksted er fundet blive tilbudt praktisk undervisning
- I Silkeborg Kommune udbydes den praktiske undervisning i skoleåret 2026/27 af Silkeborg Ungdomsskole én dag om ugen – på torsdage.

Kommunal ramme for juniormesterlære

Tilmelding og framelding

- Eleverne skal senest den 1. marts tilmelde sig juniormesterlæreordningen. Har skolen ingen elever der tilmelder sig juniormesterlæreordningen er der således ingen bindinger i forhold til skemalægning. *Den enkelte skoleleder kan vælge at sætte senere deadlines for tilmelding til den lokale juniormesterlæreordning eller mulighed for løbende optag.*
- Ønsker elever i juniormesterlære at afbryde forløbet kan de indtil 1. marts i 9. klasse afbryde forløbet og overgå til almindelig undervisning i deres tidligere undervisningstilbud.
- Det er vigtigt, at der i forbindelse med ønske om afbrydelse af JML er vejledningssamtaler med eleven. Vær opmærksom på, at har eleven været i juniormesterlære siden 8. klasse skal eleven aflægge prøve i 8. klasse valgfagsprøven for at kunne gå til en ordinær afgangsprøve i 9. klasse. *Det kan derfor være en fordel, hvis skolerne i de lokale JML-ordninger inkluderer et praktisk/musisk valgfag i 8. klasse*

Kommunal ramme for juniormesterlære

Tilsyn

Der føres i **praktikken** tilsyn med:

- Fremmøde
- Fysiske rammer (sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt)
- Pædagogiske kompetencer hos praktikvært
- Udbytte i forhold til praktikaftalen
 - Praksisfaglige mål
 - Evt. personlige og sociale mål

Kommunal ramme for juniormesterlære

Tilsyn

Det er skolelederen der har *ansvaret* for praktikken, og følgende interessenter kan bidrage

- Den lærer der har opgaven med juniormesterlæreordningen på skolen
- Klassens team/kontaktlærer
- Elev og forældre gennem tilbagemeldinger
- UU-vejleder

Kommunal ramme for juniormesterlære

Dokumentation

- AULA – sikre filer?
- Drev?
- Acadre?
- Andet?

Kommunal ramme for junormesterlære

Beskrivelser af ordninger

- Alle skoler skal udarbejde en beskrivelse af deres konkrete junormesterlæreordning.
- Fremgå af skolens hjemmeside

Kommunal ramme for juniormesterlære

Central understøttelse

- Yde lokal sparring til skolernes udvikling og håndtering af ordningen
- Koordinerende funktion som fagligt bindeled i samarbejdet med erhvervslivet. Herunder at inddrage virksomhederne i at udvikle indholds- og kvalitetskriterier til JML- praktikforløb og kvalificere virksomhedernes arbejde med eleverne samt understøtte skoleledelserne i deres opsyn med praktikforløb.
- Koordinerende funktion i forhold til praktiske undervisningsforløb
- Koordinerende samarbejde med UU
- *Økonomi: Transport, arbejdstøj og praktisk undervisning*

Kommunal ramme for juniormesterlære

Årshjul

- *Januar*
 - *Fælles brev om JML*
 - *Infomøder*
- *Marts*
 - *Tilmelding 1. marts*
- *April – juni*
 - *Vejledning*
 - *Opstartssamtaler*
 - *Godkendelse af praktikaftaler*
- *December*
 - *1. december – indberetning af standpunktskarakterer*
- *Juni*
 - *Afgangsprøver og evalueringssamtaler*
 - *Indberetning af prøvekarakterer og standpunktskarakterer*

Spørsmål?

PAUSE

Kl. 13.20 – 13.30

Data

- Ved skoleårets start valgte 50 elever at starte i juniormesterlære.
 - 31 elever på 8. årgang svarende til 3,2% af eleverne på 8. årgang
 - 19 elever på 9. årgang svarende til 2,1% af eleverne på 9. årgang.
 - 6 elever har sidenhen valgt at afbryde juniormesterlæreordningen og 5 elever er kommet til siden sommerferien.

Data

Eksempler på praktikerhverv:

- *Anlægsgartner, detailhandel, elektriker, frisør, gartner, gørtler, kok, landmand, maler, mejerist, mekaniker, murer, produktionsmedarbejder, pædagogisk assistent, slagter, smed, SOSU, teknisk/service, tjener, tømrer.*

Målgruppen til juniormesterlære

Bekendtgørelsen om juniormesterlære

Karakteristik af målgruppen

Folkeskolelovens muligheder for praktik i 8. og 9. kl.

Bekendtgørelse om juniormesterlære

- Juniormesterlære er et tilbud til alle elever i 8. og 9. klasse. Det gælder også elever, der er henvist til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand.
- Eleven beslutter selv, om de vil i juniormesterlære. Elevens forældre skal give samtykke.
- JML er for elever, som har et ønske om en mere praktisk orienteret skolegang.

Karakteristik af målgruppen

generelt:

- Vigtigt, at det er et aktivt tilvalg – og ikke et fravalg af eksisterende skoletilbud.
- Unge, som kan profitere af praktiske forløb.
- Unge, som er i stand til at veksle mellem skole og praktik.

Opmærksomhedspunkter

- Et tilbud for alle i 8. og 9. klasse, men hensigten er, at det er for de få (ca. 5%).
- JML er et tilbud for elever, som efterfølgende ønsker starte på en erhvervsuddannelse (jf. retskrav om optag på EUD).
- Elever og forældre skal træffe valget om jml på et oplyst grundlag, derfor er det vigtigt, at både skolen og uddannelsesvejlederen er på banen i forhold til vejledning af den unge og forældrene.

Karakteristik af målgruppen

I forhold til praktikken er det vigtigt, at unge:

- ✓ kan transportere sig selv
- ✓ kan møde et aftalt sted på et aftalt tidspunkt
- ✓ kan tale med og være sammen med ukendte personer
- ✓ kan tage imod opgaver fra arbejdskolleger
- ✓ kan klare at skulle lave noget om eller rette en fejl
- ✓ kan lave opgaver, der er kedelige eller svære
- ✓ kan sige til, når der er behov for hjælp
- ✓ kan undvære sin mobil i arbejdstiden
- ✓ kan ringe afbud til arbejdspladsen ved sygdom

Opmærksomhedspunkter

- Praktikparathed? (ikke længere muligt med individuelle praktikker i 6. og 7. klasse)

Praktikmuligheder i Folkeskoleloven

- §9.3 (korte praktikperioder)
- § 9.4 (lange praktikperioder)
- §33 stk.4-7 (lange praktikperioder)

	§ 9 stk. 4	§ 33 stk. 5	junormesterlære
	Særligt tilrettelagte forløb er for elever, der har særligt behov for at kombinere teoretisk og praktisk undervisning eller af anden grund ikke får udbytte af undervisningen.	Særligt tilrettelagte forløb er for elever, der har særligt behov for at kombinere teoretisk og praktisk undervisning eller af anden grund ikke får udbytte af undervisningen.	Elever i 8. og 9. klasse kan afslutte folkeskolen med en mere praktisk orienteret skolegang, der kombinerer undervisningen i folkeskolen med praktik i virksomheder eller praktiske undervisningsforløb.
Adgang til tilbud	Skolens leder kan tilbyde indsatsen. Elever på 8. og 9. klassetrin.	Indsatsen sættes i værk efter anmodning fra forældrene. Elever på 8. og 9. klassetrin.	Et tilbud til alle elever på 8. og 9. klassetrin.
Indhold	Kombination af praktisk og teoretisk undervisning i og udenfor skolen.	Undervisning og ulønnet praktik med et uddannelsesperspektiv	Kombination af undervisningen i folkeskolen i mindst fagene dansk og matematik med praktik i virksomheder eller praktiske undervisningsforløb.
Introduktion og brobygning	Introduktion og brobygning (max 4 uger pr. år) kan indgå	Introduktion og brobygning (max 4 uger pr. år) kan indgå.	Efter gældende regler om introduktionskurser og brobygning.
Krav om undervisning	Eleven skal modtage undervisning, der lever op til de fastsatte mål for de obligatoriske fag. Dette kan dog fraviges. Eleven skal altid modtage undervisning i dansk, matematik, engelsk og fysik/kemi	Eleven skal undervises i min. dansk og matematik, så mål og krav ved prøven kan opfyldes	Eleven skal undervises i min. dansk og matematik, så mål og krav ved prøven kan opfyldes.
Test og prøver	Obligatorisk test og afgangsprøve i de fag, som eleven deltager i.	Obligatorisk test og afgangsprøve i dansk og matematik	Efter gældende regler om test og prøver.
Tidsperspektiv	Max 13 uger (praktik)	Ikke begrænset i tid	Hele skoleåret
Forsikring	Statens erstatningsordning	Statens erstatningsordning	Statens erstatningsordning
Overgang til	Optagelsesprøve, hvis ikke fuld FSA	Optagelsesprøve, hvis ikke fuld FSA	Retskrav på optagelse til EUD, hvis bestået

Opmærksomhedspunkter

- Skemaudfordringer ved §9.4/33.4
- §9.4/33.4 er fleksible ordninger
- Muligheder for flere ugepraktikker på et skoleår.

Paneldebat – videndeling fra år 1

Organisering:

- Hvordan ser ugen ud for en JML elev?
- Hvad har det betydet for jeres skemalægning?
- Praktik:
 - Hvordan har I understøttet eleverne i at finde praktikpladser?
 - Jeres erfaringer med udarbejdelse af praktikaftaler?
- Tilsyn
 - Hvem laver tilsynet hos jer?
 - Hvad er jeres oplevelse med at lave tilsyn, er der noget man skal være opmærksom på?
- Vejledning og samarbejde med UU
 - Hvordan har I vejledt de elever der ønskede JML?
 - Hvordan har I arbejdet med løbende vejledning og opfølgning på praktikken?
- Hvilke tanker ligger bag, at vi ikke har elever der er i JML?

Fårvang

Skema

8.klasse	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1	Dansk	JML	JML	Dansk	Engelsk
2	Dansk	JML	JML	Dansk	Matematik
3	Matematik	JML	JML	Dansk	Geografi
4	Matematik	JML	JML	Klassens tid	Biologi
5	Engelsk	JML	JML	Matematik	Dansk
6	Engelsk	JML	JML	Matematik	Dansk
7	Fysik/kemi			Valgfag E	
8	Fysik/kemi			Valgfag E	

9.klasse	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1	Matematik	JML	JML	Matematik	Dansk
2	Matematik	JML	JML	Matematik	Dansk
3	Dansk	JML	JML	Dansk	Dansk
4	Dansk	JML	JML	Dansk	Klassens tid
5	Fysik/kemi	JML	JML	Biologi	Engelsk
6	Fysik/kemi	JML	JML	Geografi	Matematik
7	Engelsk			Fysik ½ år	
8	Engelsk			Fysik ½ år	

8.klasse	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1	Dansk	Tysk	Historie	Dansk	Engelsk
2	Dansk	Kristendom	Samfundsfag	Dansk	Matematik
3	Matematik	Idræt	Tysk	Dansk	Geografi
4	Matematik	Idræt	Tysk	Klassens tid	Biologi
5	Engelsk	Samfundsfag	Valgfag	Matematik	Dansk
6	Engelsk	Historie	Valgfag	Matematik	Dansk
7	Fysik/kemi			Valgfag E	
8	Fysik/kemi			Valgfag E	

9.klasse	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1	Matematik	Samfundsfag	Tysk	Matematik	Dansk
2	Matematik	Historie	Tysk	Matematik	Dansk
3	Dansk	Tysk	Historie	Dansk	Dansk
4	Dansk	Kristendom	Samfundsfag	Dansk	Klassens tid
5	Fysik/kemi	Idræt	Valgfag	Biologi	Engelsk
6	Fysik/kemi	Idræt	Valgfag	Geografi	Matematik
7	Engelsk			Fysik ½ år	
8	Engelsk			Fysik ½ år	

Hvordan gør vi hos os?

Tid i eget ledelsesteam

- *Repræsentanterne fra Fårvang, Silkeborg Ungdomsskole, Thorning Skole, Tollundskolen, Trekløverskolen og UngeGuiden vil i dette tidsrum stå til rådighed for sparring*
- Link til refleksionsspørgsmål i Acadremappen
<https://acadre.silkeborg.local/Frontend/CM/MainDocument/Details?documentId=6312659&returnUrl=%2FFrontend%2FCM%2FCase%2FDetails%3FcaseId%3D488512>

Link til Acadremappe med relevante materialer om JML:

<https://acadre.silkeborg.local/Frontend/CM/Case/Details?caseId=488512>

Sagsnr: 25/32423

Opsamling og næste skridt

- Arbejdsgruppens arbejde
 - Evalueringssamtalen
 - Tilsyn i praktikken
 - Systematisk opsamling på erfaringer
- Møde med IC'erne om JML
- Samarbejde med erhvervslivet
- Er der spørgsmål eller supportbehov – så skriv til mbbj@silkeborg.dk

Hvilke spørgsmål har I nu?

- Er der kommet nye spørgsmål til?
- Opmærksomhedspunkter?

Skriv i padlet mbbj@silkeborg.dk

